ح) کشف مصلحت نماز و انشاء اولیه آن بدون تقیید به زمان خاص، به وسیله امر به قضاء آن

من قطع نظر از آن بحث این را عرض می‌کنم؛ وقتی دلیل قضا می‌آید و تأکید می‌کند «اقض» کشف می‌کنیم در طول آن انشاء مقید به زمان، یک انشاء بالاتری نسبت به اصل ماهیت صلات هست؛ یعنی مصلحتی که مولی در ماهیت صلات می دانسته که نفع افضلش در این وقت است. اگر هم در این وقت نشد، این جور نیست که اصل مصلحت، ملاک واقعیش از بین برود. لذا فرمودند «اقض». لذا منافاتی ندارد. اینکه من می‌گویم پر فایده است، اگر مبادی آن صاف شود، آن وقت خود شما می‌بینید هر کجا در فقه می‌روید سر و کاراتان با انشاءات طولیه است. اگر انشائات طولیه باز شد، بسیاری از تعارضاتی که می‌گویند متعارض هستند، دیگر متعارض نیستند. چون دو انشاء طولی است که مانعة الجمع نیستند. چرا می‌گویید این با این معارض است؟!

در مانحن فیه، این یک احتمال بود: ظرفی که مصلحت صوم برای عبد دارد، سنة است. به خلاف نماز. از دلیل آن می‌فهمیم که ظرف مصلحت نماز تا پایان عمر است.

شاگرد: حتی بعد از عمر. قضا نماز پدر بر فرزند.

استاد: بله. حتی منفعتش به بعد هم می‌رسد.

شاگرد۲: یک سال برای مریض ... .

استاد: این‌هایی که می‌گویید خوب است. تکرار آن خوب است. ایشان می‌گویند یک سال برای مریض است. پس اگر مریض نبود دوباره مثل نماز تا آخر عمر باید آن را قضا کند.

شاگرد۲: تحدید مفهوم... .

استاد: من نخواستم مفهومی را تحدید کنم. من می‌خواهم از اینکه برای مریض، سنة است، عرض کنم یکی از انشائاتی که در طول انشائات صوم است، ملاحظه شارع است ظرف سنوی را.

بازبینی #1
ایجاد شده 3 مه 2026 15:32:07 توسط ... .
به روزرسانی شده 3 مه 2026 15:32:50 توسط ... .